

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.**

Jilská 1, Praha 1

Tel./fax: 286 840 129

E-mail: jan.cervenka@soc.cas.cz

Vztah Čechů k národnostním skupinám žijícím v ČR – březen 2013

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost, v13-03</i>
Realizátor:	<i>CVVM, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
Projekt:	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
Termín terénního šetření:	<i>4. – 11. 3. 2013</i>
Výběr respondentů:	<i>Kvótní výběr</i>
Kvóty:	<i>Kraje (Oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
Zdroj dat pro kvótní výběr:	<i>Český statistický úřad</i>
Reprezentativita:	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Počet dotázaných:	<i>1059</i>
Metoda sběru dat:	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
Výzkumný nástroj:	<i>Standardizovaný dotazník</i>
Otázky:	<i>OV.11</i>
Zveřejněno dne:	<i>15. dubna 2013</i>
Zpracoval:	<i>Jan Červenka</i>

V březnu 2013 byl v rámci pravidelných šetření *Naše společnost* zkoumán vztah veřejnosti k národnostním skupinám žijícím v České republice. Do šetření bylo zahrnuto celkem 16 národností žijících v naší zemi včetně Čechů, kteří v tomto případě slouží jako skupina ke srovnání s ostatními. Respondenti své sympatie či antipatie vyjadřovali pomocí pětibodové škály, na které bod 1 znamenal „velmi sympatičtí“, 2 „spíše sympatičtí“, 3 „ani sympatičtí, ani nesympatičtí“, 4 „spíše nesympatičtí“ a 5 „velmi nesympatičtí“.

Největší sympatie projevují občané zcela pochopitelně k Čechům (83 % zvolilo možnost „velmi sympatičtí“ nebo „spíše sympatičtí“ a jen 2 % „spíše nesympatičtí“) a k Slovákům (83 % sympatičtí / 3 % nesympatičtí). S jistým odstupem následují Poláci, kterým projevuje sympatie nadpoloviční většina (54 %) veřejnosti proti o málo více než desetina (12 %) vyjadřující nesympatie, dále jsou to Řekové (37 % / 14 %), Židé (32 % / 16 %) a Němci (36 % / 25 %). Malý převis podílu sympatií nad antipatiemi při nejvyšším podílu neutrální varianty „ani sympatičtí, ani nesympatičtí“ šetření zaznamenalo v případě Maďarů (28 % / 21 %) a Bulharů (24 % / 20 %). V případě Rusů

(26 % / 33 %), Srbů (21 % / 30 %), Vietnamců (20 % / 36 %) a Číňanů (14 % / 37 %) již antipatie převládají nad sympatiemi, i když největší podíl stále ještě tvoří neutrální hodnocení „ani sympatičtí, ani nesympatičtí“. U Ukrajinců (13 % / 52 %), Rumunů (8 % / 51 %) a Albánců (7 % / 51 %) již deklarované antipatie tvoří většinu odpovědí. Výrazně nejhorší vztah mají občané k Romům, vůči nimž nesympatie vyjádřily více než tři čtvrtiny (78 %) dotázaných, přičemž zhruba polovina (49 %) zvolila odpověď „velmi nesympatičtí“, zatímco sympatie Romům vyjádřila jen 4 % dotázaných.

Tabulka 1: Vztah k národnostním skupinám žijícím v ČR (%)¹

	1	2	3	4	5	průměr
Češi	48	35	14	2	0	1,69
Slováci	41	42	14	2	1	1,79
Poláci	13	41	33	9	3	2,47
Řekové	8	29	43	10	4	2,72
Židé	7	25	43	10	6	2,80
Němci	7	29	38	18	7	2,87
Maďaři	4	24	44	16	5	2,96
Bulhaři	4	20	49	15	5	2,98
Rusové	5	21	39	25	8	3,11
Srbové	4	17	41	21	9	3,16
Vietnamci	3	17	43	24	12	3,26
Číňané	2	12	40	26	11	3,35
Ukrajinci	2	11	34	33	19	3,57
Rumuni	1	7	35	35	16	3,60
Albánci	1	6	33	32	19	3,66
Romové	1	3	17	29	49	4,24

Pozn.: Dopočet do 100 % v řádcích tvoří odpovědi „neví“.

Respondenti své sympatie či antipatie vyjadřovali pomocí sedmibodové škály, na které bod 1 znamenal „velmi sympatičtí“, 2 „spíše sympatičtí“, 3 „ani sympatičtí, ani nesympatičtí“, 4 „spíše nesympatičtí“ a 5 „velmi nesympatičtí“. V tabulce jsou národnosti srovnány podle pořadí tak, jak se u Čechů umístily v průměru podle oblíbenosti.

Podrobnější analýza ukázala, že lidé ve věku nad 60 let vyjadřují častěji antipatie ve vztahu k Němcům, mladí ve věku 15 až 19 let pak k Vietnamcům. Podle vzdělání lidé se základním vzděláním (bez studentů) vyjadřují méně často sympatie ve vztahu k Slovákům, Němcům a Čechům, naopak absolventi vysokých škol pociťují relativně méně často antipatie vůči Srbům. Z hlediska deklarované životní úrovně lidé, kteří ji hodnotí jako špatnou, mají poněkud větší odstup ve vztahu k Rusům, Němcům, Vietnamcům, Rumunům a Číňanům. Naopak dotázaní s dobrou životní úrovní pociťují ve větší míře sympatie k Rumunům, Řekům, Albáncům a Číňanům.

¹ Znění otázky: „Jak byste pomocí této škály označil svůj vztah ke skupinám obyvatelstva žijícím na území České republiky? a) Slováci, b) Poláci, c) Rusové, d) Němci, e) Romové, f) Ukrajinci, g) Maďaři, h) Češi, i) Bulhaři, j) Vietnamci, k) Rumuni, l) Řekové, m) Židé, n) Srbové, o) Albánci, p) Číňané.“

Možnosti odpovědí:

1 = velmi sympatičtí

2 = spíše sympatičtí

3 = ani sympatičtí, ani nesympatičtí

4 = spíše nesympatičtí

5 = velmi nesympatičtí